

Prodaje se:		Pretpлата:	
u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od	6 h	za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1-00	
u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	8 h	u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2-00	
Izvan ovog područja	12 h	izvan ovog područja	K 3-00
Oglasi po cjeniku			

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 18. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 28. Telefon broj 25.

Beogradske Novine

Br. 144.

BEOGRAD, subota, 8. juli 1916.

Godina II.

Propali ruski naleti u jugo-istočnoj Galiciji. — Lloyd George engleski ministar vojni.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 7. jula.

Iz novinskog odsjeka austro-ugarskog glavnog vojnog stana od 7. jula 1916.

Rusko bojište:

U Bukovini su naše čete jučer u uspješnim borbama zadobili 500 zarobljenika i 4 mašinske puške. U jugo-istočnoj Galiciji između Dolatyna i domobranski pukovi u hrabrom otporu Sadzawke suzbili su naši alpijski i mnogobrojna ruska nadiranja. Dalje, sjeverno odatle do predjela od Kolki na mičući bore već 4 sedmice protiv pet puta jače narasle neprijateljske sile. Dobiše jučer zapovijest, da pođu svoje dvogubo obuhvaćene prednje linije. Potpomognuta učesničkim njemačkim trupama zapadno od Kolki i poživnim držanjem poljske legije, ovo se kretanje izvelo bez uznemiravanja protivnika. Kod austro-ugarskih četa sjevero-istočno od Baranovića prošao je jučer dan na miru. Neprijatelj je prilikom svojih posljednjih nasrtaja protiv tamošnjih savezničkih položaja pretrpio neobično teške gubitke. U predjelu izvora Ikwepucio je neprijatelj topništvom na naše poljske bolnice, i ako su ove bile vidno kao takve obilježene. Ako se ovakvi, međunarodnom pravu protivni učini ponove, mi ćemo upravitelji naše topove na samostan Novo-Poczajew, koji leži u tom prostoru i koji smo za cijelo vrijeme skoro jednodrušćijne opsade brižno i s pijećetom štedjeli.

Talijansko bojište:

U odsjeku od Doberdoba opet se oživjela topnička djelatnost. Istočno od Selca došlo je i do pješadijskih borba, koje su se svršile potpunim oduzimanjem položaja naših četa. Jugo-istočno od Suganske doline napadaju vrlo jake talijanske sile naš front između Cima Diocci i Monte Zebio. Neprijatelj je svuda, djelomično u borbi prsa u prsa, odbijen.

Jugo-istočno bojište:

Nepromijenjeno.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 6. jula.

Zapadno bojište:

Od morske obale do potoka Ancre pojačavala se s vremena na vrijeme topnička djelatnost; inače nije bilo nikakve promjene. Između potoka Ancre i Somme a tako isto južno od nje trajala je borba i dalje. Neznatni napretci engleski kod Thiepvala izravnati su protivnapadom. U jednoj istaknutoj rovovskoj masi dalje prema jugu pošlo im je za rukom da se učvrste. Zaseok Hem u dolini Somme mi smo napustili. Francusi su uzeli Belloy u dolini Somme. Oko Estrées nema borbe. Francuski napadi plinom propali su, bez ikakvog uspjeha. U predjelu Aisne pokušao je neprijatelj uzaludno jedan napad u uskom frontu južno od Ville-aux-Bois, koji ga je stao ozbiljnih gubitaka. Lijevo od Maase bilo je manjih ali za nas povoljnih pješadijskih borbi. Desno od rijeke odbijeni su neprijateljevi nasrtaji u šumi jugo-zapadno od tvrđave Vaux. Kod Damloupa vode se borbe. U predjelu tvrđave Thiaumont imali smo preključe 271 zarobljenika. Kod Chazelles istočno od Neuville vratilo se jedno njemačko izvidničko odjeljenje sa 31 zarobljenikom i mnogobrojnim plijenom. Jugo-zapadno od Cambraia napala je juče u jutru jedna neprijateljska letilica iz dosta niske visine bombama bolnički voz, koji je stajao; 6 ranjenih je poginulo.

Istočno bojište:

Vojska maršala pl. Hindenburga: Jugo-istočno od Rige a tako isto i na mnogim mjestima fronta između Postawy i Wischnjewa bilo je i daljih ruskih djelimičnih napada, koji su odbijeni. Jugo-istočno od Rige izvršenim protiv napadom zarobljeno je 50 neprijateljskih vojnika.

Vojska maršala princa Leopolda Bavarskog: Borba, koja je naročito bila žestoka istočno od Grodišta i južno od Darova, ispala je svuda u našu korist. Gubici su Rusi bili vrlo znatni.

Vojska generala pl. Linsingena: Borbe kod Kostichnowke, u predjelu Kolki, nijesu još okončane.

Vojska generala pl. Bothmera: Na odsjeku fronte Barysz odbrana je, pošto je suzbijeno nekoliko neprijateljskih napada, premještena djelimično u odsjek Koropies. Ruska se navala često puta slomila o njemačke linije s

obeju strana Chocimirza, jugo-istočno od Tlumacza.

Balkansko bojište:

Stanje nepromijenjeno.

Vrhovno vojno vodstvo.

Izveštaj turskog glavnog stana.

K. B. Carigrad, 7. jula.

Iraksko bojište:

Ništa novoga.

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu, uzimajući čarke među patrolama, ništa važnog. U centru lokalne borbe i sudari patrola između patrolama, ništa važnog. U centru lokalne borbe i sudari patrola. U odsjeku Čoruk povratili su naše čete protivnapadom jedan vis na položajima što se protežu ka zapadu, koji je neprijatelj bio uspio da zauzme. Gonili smo neprijatelja u njegove položaje i zauzmesmo nešto terena. U odsjeku prema moru sjeverno od Čoruka odbili smo lako neprijateljeve pokušaje prepada i zaplijenismo mašinske puške. Na lijevom krilu ponavljao je neprijatelj svoje uobičajene napade. U toku borbi što su se ovdje razvile, digli smo u vazduh jedan neprijateljski top i jedan depo municije. U vodama oko Smirne pucali su neprijateljski brodovi bezuspješno na obalu, pa se potom povukoše. Jedan francuski brod koji služi kao baza letilicama pojavio se je ispred Haife i pustio da se uzdignu dvije letilice; jedna od njih pala je u more. Letaća i vodju spala je druga letilica, dok smo mi letilicu što je pala u vodu a nije se povrijedila, izvukli na obalu. Ovom prilikom padoše nam u ruke bombe i municija za mašinsku pušku, što je bila na letilici.

Englesko-francuska ofenziva.

Izveštaj francuskog glavnog stožera od 6. jula, 3 sata po podne: Sjeverno od Somme izvršena su u toku noći nekoliko mjesna preduzeća. Njemački protiv napad zauzeo je dvije manje šume, jedan kilometar sjeverno od Hema. Francuzi su zauzeli jednu drugu šumu na sjevernoj ivici istog sela. Južno od Somme prošla je noć na većem dijelu fronta u miru. Njemački protiv napad na Belloy lako je odbijen. Boj topova, koje su Francuzi zaplijenili iznosi 76, mašinskih pušaka nekoliko stotina.

Na obim balama Maase nije bilo nikakvih pješadijskih preduzeća. Nijemci su obasipali vatrom drugu francusku liniju u predjelu Chattancourt. Prilično žestoke topničke borbe u odsjeku Fleury i šume Fumin. Nijemci su uzeli naročito na oko katedralu crkvu Verduna, noćas su pokušali da je pokode teškim granatama. Jedan francuski dalekosežni top rastjerao je neprijateljske provijantske vozove u predjelu Hendicourt, sjevero-istočno od St. Mihiela. U Elzasu

je jedno francusko odjeljenje prodrlo u njemačke robove u predjelu Burhaupta i našli su ih pune lijeva.

11 sati noću: Na obim stranama Somme pokušao je neprijatelj juče da podje protivu oba krajnja krila francuskog odsjeka. Sjeverno od Somme slomljeno je našom vatrom nekoliko njemačkih protiv napada, koji su bili u toku dana upravljeni protivu naših linija sjeverno od sela Hema; neprijatelj nije imao nikakva uspjeha. Imali smo zarobljenika. Južno od Somme zadržani su protiv napadi, koji su preduzeli od Berny-en-Santerre protivu naših položaja između Estréesa i Belloy. Neprijatelj nije mogao napredovati. U tom predjelu su Nijemci pretrpili velike gubitke. Dvije su čete sjevero-zapadno od Berny dopale između naših mašinskih pušaka i potpuno su uništene.

Na lijevoj obali Maase traje borbeno djelatnost u odsjeku Chattancourt. Na desnoj obali neprijatelj je obasipao vatrom šumu Fumin, bateriju Damloupa i La Lauffee. Sjeverno od Lamorville naša je topnička vatra bacila u vazduh njemačko postrojenje za municiju.

Vazdušne borbe. Noću na 6. jula bacila je jedna naša eskadrila bombe na željezničku prugu Ham-Nesle. U stanicama Ham i Voyennes izbili su požari. Pruga je na mnogim mjestima pokvarena.

Engleski izvještaj od 7. jula. Zvanično se javlja: Kod Thiepvala smo opet napredovali i imali smo izvjestan broj zarobljenika. Južno od La Basse kanala preduzeli smo, pod zaštitom plinskih oblaka i dima, uspješne prepede na neprijateljsku frontnu liniju. Na jednom mjestu imali smo 40 zarobljenika i zaplijenili smo jedan rovovski mužar i jednu mašinsku pušku. Dalje smo preduzeli uspješni prepad na neprijateljske saobraćajne robove zapadno od Hullucha, razorili smo jedno smjestešte za mašinske puške, ubili smo mnoge Nijemce i dobili zarobljenike.

„Times“ o značaju ofenzive.

K. B. London, 7. jula.

„Times“ piše: Mi ne treba da očekujemo, da se spisak osvojenih sela svakodana povećava. Napredovanja, kakva su bila pri navalni u početku ofenzive, sad nisu vjerovatna. Nama je sada manje stalo do zadržavanja prostora, nego da neprijatelja što više umanjimo. Moramo se sviknuti, da dalje odsjeka rata sačekujemo mirnom strpljivošću i povjerenjem, kao što su to Francuzi kod Verduna pokazali. Saradnja saveznika zahvata mnogo dalje preko zapadnog fronta. Na svima frontovima rat postaje sve žešći, cijena prodiranja viša a gubitci teži, da se zvijezda saveznika svuda postepeno penje.

Mala vrijednost engleske vojske.

(Naročiti brzoglav „Beogradske Novina“.)

Berlin, 7. jula.

U njemačkim se listovima piše: Engleska vojska je pri sadanjim napadima ispoljila izvanredno malu ofenzivnu vrijednost,

što se već i od strane mnogih neutralnih, Englezima naklonjenim novinama utvrdilo. Svi dobici zadobijeni dosadašnjim englesko-francuskom ofenzivom imaju se pripisati francuskim četama, jer se sjeverno od Somme, gdje se engleske čete bore nije, ništa postiglo. Stoga se u francuskim listovima već sada traži, da i Englezi idu napred sa Francuzima.

Manifest francuskih socijalista.

(Naročiti brzoglav „Beogradske Novina“.)

Ženeva, 7. jula.

Manjina francuske socijalističke stranke napisala je jedan vatrien manifest, kojim hoće da otvori oči zabludjelom francuskom narodu. Manifest napada nepošteno i samoživno poslovanje većine parlamenta čije držanje naziva sudbonosnim za narod i narodne interese. Manifest napada i većinu socijalističke stranke, koja svoje držanje pokušava da opravda time, što velle, da je dužnost svih građana da obezbijede odbranu „napadnutog“ naroda. Manifest na ovo odgovara, da francuski socijalisti sami sebe varaju, ako vladu od onoga trenutka pomažu, u kome rat prestaje da ima ofenzivni karakter. Ako Njemačka odustane od namjere, da anektira francusko zemljište, prestaje rat, da važi kao defenzivan i preokreće se u ofenzivan. Sve više se rat sila sporazuma ispoljava u borbu o prevlast. Francuska vlada je zabranila rasturanje manifesta.

Još o posljednjim borbama na talijanskoj frontu.

K. B. Beč, 7. jula.

Iz glavnog stana za ratnu štampu javlja se: 27. o. m. upravitelji su Talijani ograničili napad na naše položaje na odsjeku Pioekken pošto je prethodno neprijateljsko topništvo bilo razorilo dijelove naših priprečnih sredstava a bukvalno izoralo na mnogim mjestima naše položaje. Oko deset sati prije podne podjeloje Talijani u jačini od nekih šest četa na juriš prema Freikofelu, a u podjednako jačini i prema Velikom Palu. U prkos našoj najogroženijoj pješadskoj i mitraljejskoj vatri, pošlo je protivniku za rukom da prođe u one položaje, koje je bio potpuno razorio svojim topništvom. Na Velikom Palu naše pričuve ubrzo podjeloje na protivnapad izbaciše neprijatelja potpuno iz položaja; naše su čete pošte s pjesmom na juriš i borile su se do u veče prsa u prsa s neprijateljem, koji ovdje nije pokušavao nov napad, već je samo jakim topničkom vatrom sprječavao naše da prije mraka isprave razorene položaje. Na Freikofelu je neprijatelj, koji je bio prodro u naše robove, također izbačen iz njih poslije borbe prsa u prsa. U jedanajest sati ponovio je neprijatelj napad, udvostručivši ga u dvanajest, a u 1³⁰ sati počeo ga je iznova vršiti. Svi ti napadi odbijeni našom pješadskom, mitraljejskom i topničkom vatrom, a djelimično su naše pričuve izbaciše protivnapadom neprijatelja iz položaja, nanijevši mu ozbiljne gubitke. Na taj su način naše čete odbile četiri i nadmoćna neprijateljska napada.

Podlistak.

Povijest srpskog pozorišta.

Prvi upravitelj Gjorgje Maletić, koji nije harmonirao sa glumcima, jer oni nijesu voljeli disciplinu, ostao je u pozorištu samo jednu sezonu. Njega je zamijenio Milan Simić vrlo popularan u artistskim krugovima. Ali on nije bio dobro sreće što se tiče finansijskog uspjeha. Narodno Pozorište prve dvije godine pokazuje markantnu gradaciju u opštoj djelatnosti; od kraja 1871. god. pokazuje se međutim opadanje, i to ide sve do jula 1873. god. kada se pozorište zatvara zbog teških finansijskih prilika, a otvara se ponovo tek poslije deset mjeseca pauze. Još jednom je pozorište moralo biti zatvoreno, godine 1876. zbog srpsko-turkog rata, i nije radilo za sve vrijeme trajanja toga rata.

Dok smo govorili, u prvom dijelu ove kratke povijesne, o prilikama, koje su prethodile podizanju stalnog pozorišta, nije moglo biti riječi o nekim periodima, koje bi stvarale naročite markantnije epohe u razvijanju srpske pozorišne umjetnosti. Te prve decenije dale su nekoliko jakih dramatičara i valjanijih glumaca; ali u njima pozorišni život nije pokazivao sistematičnosti i neprestanog logičnog razvijanja. Rad na podizanju srpskog pozorišta bio je isprekidan raznim uzrocima, umjetničkim kao i drugim, koji nijesu imali nikakve unutarnje veze sa pozorištem, pošto je kulturni život Srba tada u svemu bio

podlozan političkim prilikama. Tek po obrazovanju stalnog pozorišta može se govoriti o sistematskom razvijanju srpske dramske umjetnosti i o duhu koji je vladao pozorištem. Pokušaćemo da u nekoliko opštih poteza damo karakteristiku pojedinih epoha.

Doba sedamdesetih i osamdesetih godina prošloga vijeka predstavlja lijepu romantiku u životu srpskoga pozorišta. Ideološki duh, koji se izražavao u opštim tendencijama toga vremena, ogleda se i u pozorištu pod upravom prva dva direktora, o kojima smo već govorili, a naročito pod direkcijom trećega Milorada Šapčanina, istaknutog lirskog pjesnika i pripovijedača. Kao opšta karakteristika tadašnje pozorišne umjetnosti, može se istaći: sentimentalni duh u dramama, romantika u repertoaru, patos u glumi. Ne može se defenbitno reći, koji je pisac i koga doba imao tada naročitog uticaja na srpske dramatičare. Dok su jedni stajali pod uticajem magjarskih i njemačkih pisaca toga vremena, dotle je Jovan Sterija Popović, na primjer, bio pod uticajem i Shakespeara i Moliere. Međutim, vrijedno je napomenuti, da se u to vrijeme ističe iz grupe srpskih dramskih pisaca, počevši dapiše u malo realnijem pravcu, Kosta Trifković, iz Novoga Sada, koji stvara srpsku društvenu komediju, u malom obimu ali dobro izradjenu. Tada se javlja i drugi, možda najbolji srpski dramatičar, dr. Laza Kostić (sa tragedijama „Maksim Crnojević“ i „Pera Segedinac“), koji se docnije ističe kao odličan pre-

vodilac Shakespeara. Malo docnije javljaju se Miloš Cvetič i Dragutin Ilić, sa svojim povjesnim dramama iz srpske prošlosti, koje su, posljednjih godina, gotovo sasvim iščezle sa repertoara Narodnog Pozorišta.

Što se tiče publike, ona je imala velikog interesa za stalno pozorište, bar u početku. Karakteristično je napomenuti, da je tada publika radije gledala tragediju, no komediju. Kritika, kojom su se jedno vrijeme bavili Milan Jovanović, Svetomir Nikolajević i neki istaknutiji mladi književnici, bila je dovoljno ozbiljna, da se uzdigne nad konvencionalnom banalnošću zakulisnog života i unosila je zdrav duh u pozorišne odnose.

Prvih dvadeset godina Narodno Pozorište je bilo pod presudnim uticajem bečkog Burgtheatra. Repertoar je bio u svemu po ugledu na prvo njemačko pozorište toga vremena. Pored Laube-a ističe se Scribe, Hugo, Dumas otac; zatim Reinund sa svojim čarobnim komadima i magjarski pisac Lukacs, sa melodramama iz narodnog života. Glumcima su također uzori veliki umjetnici iz Burgtheatra. Najizrazitiji predstavnik tadanje glumačke generacije, Toša Jovanović, bio je umjetnik jakih sposobnosti, koji je stvorio čitavu tradiciju u Narodnom Pozorištu. Pored njega su se isticali: Miloš Cvetič, Grgurova, Cvetička, Jelenska, glumica velikog talenta i inteligencije bila je samo kratko vrijeme u Narodnom Pozorištu, odakle je otišla u Burgtheater, gdje je postala jedna od najistaknutijih članica. U to cvjetno doba srpske glume kao omladina ističu

se: Zorka Todosićka, Vela Nigrić, i Milorad Gavrilović. Karakteristično je, međutim, da te glumačke generacije nijesu imale osobitog uticaja, stvarajući čitavu školu u docnijim glumačkim pokoljenjima, kod kojih se osjeća izvjesna dekadencija u pogledu snažnijih talenata. Pored ostaloga, tome je svakako uzrok i to, što nije bilo sistema u radu samih pozorišnih direkcija. Dramaturzi su bili, kao što smo ranije već napomenuli, istaknuti srpski književnici, ali ne uvijek i pozorišni ljudi, te nijesu ni mogli presudno uticati na tok artistskog života u pozorištu. Poslije Jovana Gorgjevića, koji je bio i pozorišni čovjek, u užem smislu riječi, došao je Jovan Jovanović-Zmaj, istaknuti lirski pjesnik, a za njim Milovan Glišić, odličan pripovijedač, ali ni jedan ni drugi nijesu bili dovoljno verzirani u pozorišnoj umjetnosti, niti su pokazivali veliki interes za glumu i režiju. Otuda je razumljivo, da su glumci-režiseri imali tada suverenu vlast na sceni, i da se pod njihovim uticajem nije mogao stvoriti nikakav trajni sistem.

U trećoj deceniji, pod upravom dr. Nikole J. Petrovića, Narodno Pozorište dobija sve više karakter jednog gradskog pozorišta, koji njeguje raznovrstan repertoar, obzirujući se više na kasu, nego na neki literarni puritanizam. Da bi se održala ravnoteža u budžetu, pozorište mora voditi naročitu finansijsku politiku, pošto je subvencija vrlo mala (38.000 din.). Francuska komedija uzima sve više maha u repertoaru; Dumas sin je dramatičar, koji se najviše prevodi, za-

tim Saradu. Od srpskih pisaca ističe se Branislav Nušić, koji je pisao i šale i tragedije i libreta, ali koji se u satiričnoj komediji najviše podigao. U ovo doba pada i pojava opereta na sceni Narodnog Pozorišta, otvarajući jedno široko principijelno pitanje, koje je bilo uzrokom velike i bučne diskusije u žurnalistici. Jedni su dokazivali, da opereta nema mjesta u državnom pozorištu, jer se time guši drama i prijevratni pravilan razvikać nacionalne glazbe; drugi su opet bili mišljenja, da je opereta, kao osobeni rad glazbeni, toliko potrebna za našu publiku, koliko i za pozorišnu blagajnu. To je pitanje ostalo za dugo otvoreno i tek je u posljednje vrijeme riješeno i to na štetu operete.

Što se u ovoj drugoj episi osjeća dekadencija glumačkih snaga, pored uzroka, koji smo ranije napomenuli, razlog leži i u tome, što nije bilo konkurencije među artistima, koji su se rijetko kretali s jedne scene na drugu. Veza između srpskih i hrvatskih pozorišta nije tada bila čvrsta i trajna, a pojedini glumci, samo po osobenom ličnom interesu, ili ma kakvim slučajnim prilikama, odlaze iz jednog pozorišta u drugo. Tako je, na primjer Tijan došao iz Zagreba u Beograd 1894, i ostao je na beogradskoj sceni, kao glavni režiser, čitavu jednu sezonu, udesetivši tada u proslavi dvadesetpetogodišnjice srpskog Narodnog Pozorišta, inače čak su i pojedina gostovanja bila rijetka.

(Nastaviće se.)

Na lijevoj je krilu kod grebena Kamele došlo do neznatnih borbi, dok je na Malom Palu utvrđeno gomilanje pješadije, ali ni tu nije došlo do napada. Pričinjene štete na položajima ispravljene su prije podne slijedećeg dana. Narocito valja s povalom pomenuti pojedina odjeljenja 7. i 57. pješ. pučka, koja su se borila s osobitim junaštvom. Svi učesnici hvale precizno djelovanje našeg topništva, kojem pripada glavna zasluga za ove uspjehe. Pred položajima na Velikom Palu ostalo je 150 mrtvih Talijana, a pred Freikofelom 200, broj ranjenika, koje su Talijani iznijeli mora da je četiri puta toliko.

Ruska zvojerstva u Bukovini.

Iz glavnog stana za ratnu štampu javljaju: Od kako su Rusi prodrli u Bukovinu, čuje se za sve više i više slučajeva brutalnog nasilja, što ga vrše ruski vojnici nad mirnim seljačkim stanovništvom. Dok je prilikom ranijeg ruskog upada u zimu 1914. godine samo u pojedinim krajevima zemlje bilo takvih slučajeva, sada jednoglasno ovih nasilja u cijeloj zemlji svjedoči o sistematskim namjerama ruskog vojnog vodstva u tome pogledu. Bukovinski bjegunci rumunjske narodnosti, kojima je pošlo za rukom, da se provuku kroz ruski front i da se dohvate austro-ugarskih četa, svi pričaju o strašnom gonjenju, kojemu je izložen rumunjski živalj u Bukovini. Ruska je konjica vrlo često gazila preko seljačkih imanja, uništavajući zelene, nezrele usjeve, pored toga su odvlačili i tek pokošene zalihe u sjenu, koje su rumunjski seljaci bili pokupili, da bi spasili svoju stoku od umiranja od gladi. Seljacima je oduzimana ono malo kukuruza što su bili sklonili. Od Pruta, pa do doline Suzame zapaljeno je mnogo seljačkih domova. U mnogim mjestima nasilno je evakuisano seljačko pučanstvo i odvedeno ne zna se gdje. Goveda, te ostala stoka i živina bez razlike oduzeta je seljacima. Žene i djeca, koja su kurala i tražila milost teško su zlostavljani. Tako je u Ridelolini blizu Zuzske tridesetogodišnja seljanka Domka Babiak ubijena batinama preko glave, i to samo za to što je pri evakuiranju mješta bila odveć sporo pokupila svoje stvari. Kad je jedna kozačka patrola ušla u mjesto Pofanaitzkany naišla je na jednu grupu rumunjskih seljaka medju njima žene i djece, koji su bijezali noseći svoje stvari, patrola je ove seljake strašno zlostavljala. Ljudima je oduzeta sva rogata marva, svinje i živine, što su bili povelj sa sobom. Onu stoku, koju kozaci ne mogahu oterati, pobili su pred očima vlasnika. Bjeguncima oduzeto je odijelo i sav gotov novac. Mnoge žene i djeca su silovana. Jednu su udovicu kozaci prosto iz bijesa ni krivju ni dužnu ranili iz karabina. Isti takvi vandali pokazali su se Rusi u Kimpolungu, Valleputni i Gurahumori. Kad su se u Kimpolungu seljaci protivili otklanju stoke, koju su tjerali u šumu, stizali bi ih na putu ruski vojnici, tukli bi ih dok bi im potekla krv i oduzeli im svu stoku. Pred Kimpolungom i na drugu za Gurahumoru strijeljano je nekoliko seljaka.

Rat na moru i pod morem.

Rat podmornica.
K. B. London, 7. jula.
Admiraliteta javlja: Jedan od naših brodova za istraživanje mina pogodjen je 4. o. m. u Sjevernom moru torpedom jedne neprijateljske podmornice, te se lako oštećen vratio u pristanište.
K. B. Lowesoit, 7. jula.
Parobrod „Queensbee“ potopljen je od neprijateljske podmornice. Kapetan je poginuo, a dvojica od posade su ranjena. Podmornica odvučla je posadu na malom čamcu od engleske obale, gdje ih je ostavila, dajući joj crnog hljeba i vode. Posada je doznala spašena od jednog ribarskog broda.
Izvinjenje njemačke vlade.
K. B. Kopenhagen, 7. jula.
Danski parobrod „Flore“, koji je putovao iz Kopenhagena u Englesku, zadržan je na putu od njemačke torpednjače. Vjerovatno je da je njemačka vlada izjavila žaljenje norveškoj vladi zbog potapanja norveške jedrilice „Glezzdoon“, što ga je izvršila 16. pr. m. jedna njemačka podmornica, te je izjavila da pristaje na presudu stručnoga povjerenstva odnosno visine odštete koja će se za njega isplatiti.
Zapljeñeni parobrodi.
K. B. Berlin, 7. jula.
Zvanično se javlja: Pošto su već 28. pr. m. naše istaknute lake pomorske snage uhvatile engleski parobrod „Brussels“, koji saobraća izmedju Londona i Rotterdama, te ga pod sigurnom pratnjom poslali u Zeebrugge, naše su velikomorske jedinice juče u jutro nedaleko od engleske obale uhvatile engleski parobrod „Lestriss“.
Nezakonit napad na njemačke parobrode.
K. B. Berlin, 7. jula.
„Wolffow ured“ javlja: 2. o. m. napadnut je jedan sprovod od devet njemačkih trgovačkih brodova, koji su se bili krenuli iz Swinemünde južno od ostrva Oeland od strane neprijateljske podmornice, bez prethodne opomene. Jasno se moglo konstatovati putovanja torpeda u vodi kao i dva jaka vrtiloga izazvana pri izbacivanju njihovom. Torpedi su

srećom projurili izmedju dvaju brodova. Naoružani brodovi koji su pratili transport odmah su jurnuli na mjesto na kojemu su ocijenili da se nalazi podmornica i oterali su je, a transport se nepovrijeđen vratio u Swinemünde. Ovim se konstatuje, da su mirni i nenaoružani trgovački brodovi, protivno postojećim propisima napadnuti ispod vode, a nijesu prethodno opomenuti.

Austro-Ugarska.

Iz ugarskog sabora.
K. B. Budimpešta, 7. jula.
Ugarski je sabor primio na trećem čitanju zakonsku osnovu o izdavanju ratne pomoći državnim činovnicima, i otpočeo je raspravljanje o porezi na ratne dobiti.

Balkanske vijesti.

Grčka i sile sporazuma.
Govor grčkog princa Andrije.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Lugano, 8. jula.
Prema jednoj vijesti iz Atene držao je grčki princ Andrija prilikom raspuštanja pričuvnika svoga konjičkog pučka govor, u kojemu je rekao: ne treba da zaboravite šta smo sve propatili i iskusi u Solunu; vi ćete to pričati svojoj djeci, da bi se uspomena na te događaje sakladala dočimjim pokoljenjima. Vi ste uvijek bili vjerni kralju, najuzvišenijem predstavniku vaše otačbine, koji sada vodi tešku borbu u korist domovine. Nemojte da vas buni razvikat spoljnih prilika. Gdje se slab čovjek bori sa jačim, on može podležiti tjelesno, ali nikako umno.

Najnovije brzojavne vijesti.

Neutralci i sile sporazuma.
K. B. Zürich, 6. jula.
Kako haški dopisnik „Neue Zürcher Zeitung“ iz pouzdanog izvora saznaje, Holandska se neće, — ma i odustala od londonske izjave o pomorskom pravu, — koristiti engleskim nasilnim naredbama, koje bi išle na to, da Holandiju primoraju, da prekine svoju trgovinu sa Njemačkom. Svaka takva mjera Engleske morala bi izazvati suprotne mjere Holandske, i dovela bi najzad do sukoba.
Po jednoj vijesti švicarskog brzojavnog ureda, juče su u jednoj konferenciji sa načelnicima i odjelnim starišinama političkog i narodno-privrednog odjeljenja podnijeli izaslanici saveznog vijeća izvještaj o toku pregovaranja u Parizu. Poslije toga je nastala razmjena misli o daljem postupku u pregovaranja sa izaslanicima sila sporazuma.
Veliki manevri u Švedskoj.
(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Berlin, 7. jula.
Kako javlja „Kölnische Zeitung“, predviđeni su za vrijeme od 2. do 8. oktobra u prostoru izmedju Stockholm i Upsale veliki manevri, koji će, kako prema sastavu četa, tako i opšte po svojoj organizaciji imati što je moguće veću sličnost sa stvarnošću. Svrha će im biti okušavanje mjera za odbranu zemlje na vrlo važnom odsjeku. Shodno iskustvima sadanjeg rata biće veoma jako zastupano teško topništvo i u opšte sva najsavremenija tehnička ratna sredstva.

Odložene sjednice carskog savjeta.

K. B. Petrograd, 7. jula.
Zvanično se javlja, da je carski savjet odložio svoje sjednice do 14. novembra.

Predstojeće naimenovanje Greya za peera.

K. B. London, 7. jula.
„Daily Chronicle“ javlja: Ministar Sir Edvard Grey biće naimenovan za peera, da bi se pravilno izjednačila postojeća zakonska odredba o podjeli državnih tajnika za donji i gornji dom.

Lloyd George ministar vojni.

Grey postao peer.
K. B. London, 7. jula.
Zvanično se javlja: Lloyd George imenovan je za ministra vojnog, lord Derby za državnog podtajnika ministarstva vojnog, a Sir Edvard Grey postao je peer.

Ruski porazi u Perziji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Haag, 7. jula.
Prana privatnim izvještajima iz Londona vlada tamo velika radost odnosno ruskih poraza u Perziji, ali se ista naravno ne ispoljava glasno. Engleski političari sa sumnjom prate napade na perzijski zaljev, jer nikako nijesu Rusi napuštali težnju, da tamo provale sebi izlaz na more, koje se nesmrzava. Potiskivanje Rusa od strane Turaka znači za Englesku uklanjanje jednog od najopasnijih konkurenata u onom predjelu. I u Londonu znaju vrlo dobro, da su Rusi u svoje vrijeme samo zato žurili Towushend-u preko Perzije, da se ne bi Englezi u predjelu Eufrata i Tigra utvrdili.

Iz talijanskog senata.

Jednoglasno povjerenje vladi.
K. B. Zürich, 7. jula.
U jučerašnjoj sjednici senata, senator Ferrais govorio je vrlo dugo o financij-

skom i privrednom položaju Italije, te je našao da je, kako iz političkih i vojnih, tako i iz privrednih razloga, za Italiju najbolje da što prije zaključi mir. Ministar državne blagajne Carcano izjavio je da sadašnji ratni troškovi Italije iznose 800 milijuna, a da će skoro prijeći i milijardu. Pošto se izredjalo još nekoliko govornika, izjavio je ministar-predsjednik Bosselli, da će vlada učiniti sve što može da bi sačuvala zemlju od privredne usamljenosti. Svakako da neće donijeti nlikavka rješenja odnosno mjera, kore bi se imale preduzeti poslije rata, bez odluke parlamenta o tome. Tek poslije parlamentarne sankcije dobiće stvarnoga značaja ideje, koje su iznošene na pariskoj privrednoj konferenciji. Pošto je senat jednoglasno i bez diskusije izglasao dnevni red, kojim odobrava vladinu izjavu, odloženo je senatsko zasjedanje radi ljetnjeg raspusta.

Grad i okolica.

Car. i kr. narodna kuhinja u Beogradu.
Jedna nova dobrotvorna ustanova c. i k. vlasti.
Nadporučnik Dr. Lotharsch, dobrotvorni referent kotarskog zapovjedništva grada Beograda, sada se vratio iz Beča, gdje je po naredbi vojne gubernije proučavao ustanove za narodnu ushranu, naročito ustanove supre i čaja. Preduzete su već i potrebne mjere, da se ovdje u Beogradu ustanovi čajnica po načnu bečkom. Nadati se je, da će ishrana moći otpočeti već za četrnaest dana.

Broj onih, koji imaju prava na ishranu u ovoj humanoj ustanovi za sada je nepoznat. Svaki koji je ostao bez sredstava, može za maleni novac dobiti kuvana jela. Računa se na veliku navalu stanovništva. Pa i nekoliko škola i skloništa ova će ustanova ishranjivati i to škole u Bitolskoj, Cara Dušana, obe škole u Natalinijoj i onu u Makenzijevoj ulici, dalje dom starica i siročadi i zavod za gluvo-nijeme. Broj pripadnika ovi zavoda izniče oko 2.000.

Od koliko je velike važnosti ova narodna kuhinja, potvrđuju slijedeći podaci. Kod današnjih vrlo skupih namirnica moćiće se u ovoj kuhni dobiti dobar ručak za bogatelu od 50 helira. Jedan obrok hljeba koštaće po svoj prilici 4 h., čorba 6 h., zelje 8 h., tjesto 8 h., mesa 30., Ove cijene će odgovarati onim bečkim narodnim kuhinjama, koje postoje još od 1874. godine i koje će u toku jedne godine znatno se proširiti tako, da će sirotnom stanovništvu osim čorbe i čaja, moći pružiti i gore navedena jela. U Beogradu će obrt još u početku imati veći obim.

Za gotovljenje čorbe upotrijebljivaće se konzerve i kocke za čorbu, da se ukus popravi. Na 75 l. vode upotrijebiće se 6 kg. konzerve, koji će se kuhati svega 10 minuta. Od ove količine moćiće se dobiti 150 obroka čorbe. Za čaj će upotrijebiti za 120 obroka 10 dkg. čaja. Od 10 kg. krompira zgotoviće se 60 obroka paprikaša ili pržena („restovana“) krompira, od 10 kg. pašulja ili graška 100 obroka, od 10 kg. kupusa 80, od 10 kg. pirindža (rižu) 140 obroka, od 10 kg. mesa sa dodatkom hljeba i pirindža 220 komadića mesa ili 120 obroka gulaša, od 100 kg. brašna sa dotokom krompira 220 obroka valjušaka.

Za zgotovljenje jela služe mašina za kave, po jedan kazan za čaj, supu, zelen i tjesto i potrebni sudovi za kuvanje ili priženje mesa, i uz to potrebni jedik. Kuvaće se pomoću manometara. Dobar ukus i hranljivost, očevidna olakšica u radu, bezprijekorno gotovljenje, kud i kamo povišena mogućnost da kuhinja što više može skuvati, tu su najglavnija preimućstva ovoga načina kuhinja. Mnogo se ušteđi i na materijalu za gorivo, jer je dovoljna samo jedna polovina potrošnje uglja nego li pri običnom kuhanju.

Beogradska narodna kuhinja izdavaće doručak, ručak i večeru. Za škole i pomenute ustanove nosice se jelo u naročito za to udešenom posudju za nošenje, u kome se jelo drži u prvobitnoj toploti šest sati. Stanovništvo će se samo pobrinuti da odnosi jelo, ako ne htjedne u samoj kuhinji potrošiti. Gospodje ovdšnjeg srpskog društva nadziravaće te kuhinje.

Ustanovljavanje ove značajne dobrotvorne ustanove nov je dokaz, sa kojom se ozbiljnošću i revnošću c. i k. vlasti trude da ublaže nevolju stanovništvu. Težnja za popravkom socijalnih odnosa u zemlji cijeniće se i preko granica zemlje. Rječit dokaz za ovo je posjeta tajnog vladinog savjetnika profesora Fassbendera, referenta dobrotvornih ustanova vojne generalne gubernije u Belgiji. On je proučavao belgijsku socijalnu i dobrotvornu ustanovu i za ono što je vidio izjavio svoje priznanje. Profesor Fassbender uskoro će opet posjetiti Beograd da prouči uređenja pojedinih pitanja.

Red katoličke službe božije.

Sutra u nedjelju, 9. jula u 8 sati u jutro služiće se u prijestonoj dvorani konaka sv. misa za vojništvu, kojoj ima slobodan pristup i građanstvo. Istovremeno služiće se u 8 sati u jutro sv. misa u župskoj crkvi (Poslanička ulica) za školsku djecu. U 10 sati prije podne držati će se u župskoj crkvi srpsko-hrvatska propovijed, zatim sv. misa. Po podne u 5 sati večernja. U radne dane prva sv. misa je u 7, druga u 1/8.

Otvaranje riječnog kupatla.

U blizini donjeg grada na Dunavu podignuto riječno kupatilo dovršeno je i od danas stoji na raspoloženju interesovanima. Kupatilo stoji pod vojnom upravom. Kupanje na drugim mjestima, na Dunavu i Savi, zabranjeno je.

Izvještaj o vremenu od 28. juna do 1. jula.

Prema izvještajima okr. zapovjedništava vladala je u prošloj nedjelji svugdje velika vrućina sa vrlo malo kiše. Mjestimično se javlja za oluju i grad koji je počinio grдне štete. Naročito su stradali od grada: Stojnik, Slatina, Kanić i Bjelina u okviru okr. zapovjedništva beogradskog (seoskog). Takođe je oblasti Ovčarske Banje i Prijevora u okr. zapovjedništva gornjo-milanovačkom načinio je grad puštoš u usjevima i voćnjacima.

Usljed velike suše presušavaju izvori i satoru se livade.

Cijene zemunskog tržišta na dan 4. jula.

Povrće: grašak 1 l. 1.20 K; kele-raba 20 h; kelj 40 h; pasulj zeleni 28 h, žuti 30 h; kupus 40 h; krompir 30—32 h; tikve 24 h; kiseljak 80 h; paradajz 80 h 1 kg.; salata u glavicama 8—10 h; krastavci 40—60 h; luk 60 h; bijeli luk 2 K; špargla 2 K; crvena repa 24 h kgr.; žuta repa 10 h; zelen za supu 12—16 h; kapra 2—4 h; šnitlauh 2—4 h veza; rotkve velike 10 h komad; rotkvice 8 h veza; kukuruz 10 h komad.

Jaja: kokošija jaja 10 h, plovčija 22 h komad.

Mlijeko i mliječni proizvodi: mlijeko 40 h litar; kiselo ovčije mlijeko 60 h litar; pavlaka 2 K litar; maslac (puter) za kuvanje 6 K; maslac mliječni 8 K; danski maslac 10 K; sir 1.20 K; ovič sir 4 K; mješoviti sir 3 K; zomborski sir 6 K kilogram.

Narodna privreda.

Sa šećernog trga.

Još prilikom pretresanja pitanja o snabdjevanju Srbije šećerom, mi smo ukazali na važnu ulogu koja pripada šećeru u narodnoj ishrani, isto za vrijeme rata u povećanoj mjeri, i obratili smo pažnju na teškoće, na koje nailazi industrija šećera. Kao takve označili smo: oskudicu u radnoj snazi, pomanjkanje potrebnog prostora za proizvodnje šećerne repe uslijed velikog rentabiliteta proizvodnje zraste hrane, i ne u manjoj mjeri na saobraćajne teškoće uslijed ratnih prilika. Smanjenju produkciji, kao posljedici gore pomenutih prilika, pridruživala se s druge strane povećana potrošnja, jer ne samo da vojsci treba velika količina šećera, koji se upotrijebjava i za ishranu stoke, neko i iz tog uzroka, što se šećer danas upotrebljava kao surogat i u slučajevima, u kojima je predje bio isključen.

Oskudica u šećeru dala je povoda vladama, da preduzmu razne mjere, koje bi po mogućstvu istoj stala na put. A s poimljivim interesovanjem gleda se u susret ovoj šećernoj kampanji u monarhiji, jer ne samo kod nas, već u čitavom svijetu umanjene se iz sedmice u sedmicu zalihe šećera, koje su ove godine znatno manje, nego prošle godine u isto doba, što se vidi iz slijedećih brojeva:

Svjetska zalih šećera iznosila je u tonama:

	1916	1915	ove god. manje
ove sedmice	3,484.000	5,516.000	— 2,032.000
prošle sedmice	3,592.000	5,537.000	— 2,045.000

U jednoj sednici umanjila se zalih šećera za 18.000 tona, ali diferencija u sravnjenju istog vremena iz prošle godine iznosi 2,032.000 tona. A potrošnja baš kao da će u najbližem vremenu jako da skoći, pošto se mnogi šećer upotrebljava za zaslajdvanje voća. Zalihe dakle, kojima se ulazi u novu kampanju, biće svakako minimalne, te je u toliko važnije utvrditi, kakve izgledne pruža nova kampanja. Ovi izgledi stoje naravno u vezi i to u prvij liniji s količinom zaslanog zemljišta, koja je ove godine upotrijebljena za kulturu šećerne repe, a u drugoj liniji od buduće njezine žetve, odnosno od stanja te kulture. U pogledu zaslanog prostora, može se sa zadovoljstvom utvrditi da je ovaj znatno veći od lanjskog, a to se ima blagodari ti intenzivnoj propagandi, vodjenoj u tom cilju, ali ne manje i toj okolnosti, što je skočila cijena šećernoj repi, odnosno rentabilitetu njezine proizvodnje. Bilo bi prerano, ako bi se još zahtjelo procijeniti stanje šećerne repe, ali se ipak može utvrditi, da je to stanje do sad prosječno vrlo dobro. Dojakošnje većinom suho i toplo vrijeme utiće povoljno na kakvoću šećerne repe, a naizmjenične kiše pružaju joj dosta vlage za dalje kvantitativno razviće. Po pripjelim izvještajima, vrijeme za razvitak šećerne repe u Njemačkoj je još povoljnije, a ova je ove godine također zasijala veće prostorije.

Ali ishod ovogodišnje šećerne kampanje nije samo s gledišta snabdjevanja stanovništva ovim važnim sredstvom za ishranu od osobitog značaja, već i sa gledišta spoljne trgovine. Balkan je uvoznik i jak potrošač šećera. On je, do sad nijeme snabdjevan od strane središnjih sila, i tako će nova kampanja odmah u svoje početku imati da pokaže ukoliko je sprovedljiva ideja zajedničke vojne ekonomije četvornog saveza u pogledu snabdjevanja šećerom. Odgovarajući uvoz šećera bi opet u dobroj mjeri paralisao one izdatke, koji su se u našoj spolnoj trgovini pojavili povodom velikoga tvojza zraste hrane.

Ali samo u srednjoj Evropi, već i kod naših neprijatelja vlada velika oskudica u šećeru. Na engleskom je trgu tražnja naročito velika i u prkos uslišenom napreznju komisija, određenih za kupovinu, ne mogu da se pokriju 15% od utvrdjene potrebe.

Na francuskom trgu se samo u njekolicini gradova pridržavaju maksimalnih cijena, koje je vlada utvrdila, i to u gradovima, gdje je snabdjevanje šećerom bolje uređeno, dočim po selima, gdje je oskudica u šećeru na dnevnom redu a takodje i kupovina po većoj cijeni od propisane, pa i opet ne može da se podmiri fakična potreba.

U Srbiji je na žalost uslijed rata industrija šećera sasvim zabatljena. Fabrika šećera u Čupriji, koja se nalazi na zemljištu zaposjednutom od Bugara, otpočeo doduše s novom kampanjom svoj rad i izvoziće, kao što smo jednom već javili, bez carine onu količinu šećera, koja se bude proizvela od repe iz krajeva, zaposjednutih c. i k. četama, ali ta količina neće ni približno biti onolika, kolika je odista potrebna za cjelokupni c. i k. četama zaposjednuti dio Srbije, te će ovaj u tom pogledu biti upućen na uvoz iz monarhije. Iz toga uzroka su i izgledi, kojima se u monarhiji ide na susret novoj kompanji, i za Srbiju od najvećeg značaja.

Po završetku našeg današnjeg privrednog članka stigla nam je iz Sofije vijest, da su, zahvaljujući trudu i zauzimanju ministarstva zemljoradnje, bugarski fabrikanti šećera zaključili da podignu cijenu šećernoj repi od 24 na 30 leva. Sa toga razloga je ove godine tri puta veća površina, nego li prošle godine, zasadjeno šećerne repe. Prema tome, pretpostavke koje smo imali u vidu pri raspravljanju o austro-ugarskoj šećernoj kampanji važe i za Bugarsku.

Snabdjevanje svinjskim mesom.

K. B. Beč, 7. jula.
Na osnovu sporazuma zaključenog početkom jula, objavljuju austrijska i ugarska vlada u glavnom jednoobraznu uredbu, kojom se uređuje promet svinjama, te svinjskom masću i mesom. Ova uredba predviđa veoma podrobno razradjen sistem maksimalnih cijena.

Pašić kod kralja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“).
Zemlja, 7. jula.
Govori se, da će g. Pašić, koji se sada bavi u Nizzi, posjetiti kralja Nikolu u Vichy-u.

Posljednje brzojavne vijesti.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 7. jula.
Zapadno bojište:
Živahni bojevi, koji su i noćas nastavljeni na obim stranama Somme nisu bili za nas nepovoljni. Žarište je njihovo bilo kod Contalmaison Hem a i kod Estreesa. Na istočnoj strani Maase izjalovio se je u širokoj fronti nasnovani napadaj Francuza proti našim položajima na kosama „Hladna zemlja“ kao i u šumi jugozapadno od utvrde Vaux. Neprijatelj je pretrpio znatne gubitke. Na ostalim frontama bilo je tek izvidničkih čarkanja. Jugosloveno od Valenciena domogli smo se jedne neprijateljske letilice. Kod Peronne jugosloveno od Vauxera prisilili smo neprijateljske letilice, da se spuste.

Rezultati zračnih bojeva u junu.

Njemački gubici:
U zračnoj borbi: 2 letilice. Sa zemlje odstranjena 1 letilica, nestalo 4 letilice.

Francuski i engleski gubici:

U zračnom boju 23 letilice, sa zemlje odstranjeno 10 letilica, prisiljeno da se spuste na našem zemljištu 10 letilica dobrovoljno se spustilo na našem tlu 3 letilice. Zarobljena jedna letilica, kad je iskrcavala špijune. Ukupno 37 letilica, od kojih se 22 nalaze u našem posjedu.

Istočno bojište:

Rusi su nastavili svoje poduzete napade protiv vojnoj grupi Hinderburgovoj. S jakim silama navalili su južno od naroczkog jezera. Nakon zesto-kih bojeva odbijeni su ovdje kao 80 i bez veće muke sjevero-istočno od Smorgona i na drugim mjestima.

Vojna skupina princa Leopolda Bavarškoga:

Izuzevi jedan slabiji neprijateljski napadaj vladao je posljednjih dana na frontu i opšte uzeto mir.

Vojna skupina generala Linsingena:

Kut fronte prema Czarotorsku povučen je uslijed prejakog pritiska na njegove krakove kod Kostiuchnovwka i zapadno od Kolki, te je izabrana treća obranbena linija. Ruski napadaji s obeju strana Sokula slomili su se uz teške gubitke po neprijatelju. Zapadno i jugozapadno od Lucka položaj je nepromijenjen.

Balkansko bojište:

Ništa novo.
Vrhovno vojno vodstvo.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38. NESTALI I KORESPONDENCIJA. PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

VELJKO SIMOVIĆ iz Donje Go-revice, opštine mračevačke, okruga rudničkog, traži svoga brata Vidosava Si-movića, vojnog obveznika, i molji ga da mu se javi. *u isto vrijeme molim sve prijatelje ako ma šta znaju za Vidosava, da ga izvjestie, našta će im biti veoma blagodarani. Veljko Simović iz Donje Go-revice, okrug rudnički.* 7808h-6

MILUTIN TOMIĆ molji za izvještaj o sinu Miloju Tomiću, vojniku I. poziva X. puka četa, nalazio se ranjen 17. januara 1916. u bolnici kod Čele Kule u Nišu, i od toga doba nije se javljavao. Ako je živ da se javi gdje se nalazi i kako je. Ako bi šta imali izvjestite me na adresu: Milutin Tomić, Brezovac, selo kod Arandjelovca, srež jasanjski, okrug Kragujevački. 7808k-6

MOLIM prijatelje i poznanike koji bi ma šta znali za mog muža Milorada Mi-losavljevića iz Jelovika, koji je 1914. god. zarobljen u srpsko-austrijskom ratu a ni do danas nije se kući svojoj ja-vio, da me putem preko „Beogradskih Novina“ ili lično na moju adresu izvje-sti na čemu ću do vjeka ostati blagoda-rna, a i njega lično pozivam da mi se javi ako je živ. Vidosava Milosavljević iz Jelovika. 7808l-6

MOLIM za izvještaj ko bi mogao da mi pošlje za mog muža Bogosava Jospovića, iz Visibabe, sreza požesčkog, okruga užičkog, koji je obveznik IV. pu-ka III. poziva. Unaprijed blagodari Zor-ka Zena Bogosava. 7808m-6

MOLIM svakog, ko bi ma šta znao za vojnika Radoicu Milanovića, komor-džija dunavske divizije, profijant kolone I. poziva, da me izvjesti preko ovih no-vina ili na adresu Milan Milanović, Se-najta, srež Grocka, okrug beograd. 7818-8

MOLIM svakog ko bi znao ovim pu-tem ili na moju adresu da me izvjesti gdje se nalazi moj sin Timotije Svabić, redov I. bataljona I. divizije IV. artilje-rijskog puka. Svi smo zdravi. Blagodarina Ružica Svabić, Arandjelovac-Vrbica. 7821-8

MOLIM sve prijatelje i poznanike koji bi znali da me izvjestie za mog brata Jovana Bešlića, trgovca sa Uba, narednik drinske divizije V. puka I. poziva. Unaprijed blagodarina, adresa: sestra Mica, Arandjelovac. 7822-8

KORESPONDENCIJA.

G-dji Anđel Marković, Hotel Metropol, Lausanne. Molim javiti Anđeli da sam primila 500 k. i hvala. Za kiriju neka se postara da dobijem što pre, neka piše čekić i opirniče o svima, jer sam u velikoj brizi. Prija Hrišćević i Ana su dobro u Dju-žinskoj ulici. Moj sestrić Vlada neka se javi lično mater. Gospođa Terzić je živa i zdrava u Skopje, pismo gosp. Ter-zića poslala je u Skopje prija Sandica, koja molim svoga sina da joj pošalje novca. Neka razbere preko Stieve Milovanovi-ća, komandanta morav. divizije za bataljon Dragoslava Todo-rovića. Takođe da raspita za Dušana i Milku. Savkićev. Po-zdrav svima našima i vama. S blagodatnošću Milica G. Goz-ović, Resavska ul. 54. 7811-8

ILIJA MIHAJLOVIĆ, Nica. — Molim te, izvjesti me ovim putem za svoje sinove jesu li živi i zdravi, i to: Vo-jislav Gajić, komandžija pri šumadijskoj diviziji, I. poziva i za Milovana Gaji-ća, regruta posljednih, za šta ću ti biti blagodarani. Dragutin Gajić, Kopljare. 7808n-8

G. Radoslavu Agatonoviću, narodnom poslaniku, Nica. Molim Vas izvjestite se za mog sina Svetozara Crnogorca, kap-lara III eskadrone, III konjičkog puka; Vo-jislava Šundića, vojnika II. odjeljenja art. municione kolone, dsm. div. I Peru Dž. Uroševića kaplara III eskadrone, III konjičkog puka, je su li zdravo i dobro, pa me ovim putem izvjestite. Mnogo vam pozdrava od Vašeg prijatelja Radivoja Crnogorca pred-sjednika opštine bukovičke, kod Arandje-lovca. 7808 b-8

Aleksa Stančić iz sela Rudnika, sreza kačerskog, okruga gor. milanovačkog, tra-ži sina Svetozara V. Stančića, redova pri telefonu I čete, I bat. 19. pješ. puka, da se javi. Njega izvještava, da smo svi zdravo i dobro. Neka se javi preko ovih novina, jer se brinemo za njega. Svi ga mnogo po-zdravljamo, a najviše maći Anka. 7808 c-8

ZÜRCHER BUREAU FÜR AUF-SUCHUNG VERMISSTER, in Zürich — Molim Bureau da me izvjesti da li su živi i zdravi i gdje se nalaze: Drago-ljub i Bogdan Gajići, djaci valjev. gim-nazije; Momčilo K. Božović i Mirko B. Novaković, djaci šabačke gimnazije. Sa Mirkom su i njegovi roditelji, neka oni jave jesu li sa njima i ostali djaci koji su zajedno otišli. Unaprijed na izvješću blagodarani Draga Dr. A. Jovanovića, Sa-bac. 7808d-8

Gospodinu DUSANU RADOJKOVI-ĆU, ljekaru, Lozana. — Ljepo vas mo-lim gospodine doktore, raspitajte se i javite preko ovih novina, jesu li živi i zdravi: Dobrosav sin Jeremije Dani-čića iz Bogatića, sreza mačvanskog, i Vojislav sin Drage Martinovića, ond. Oba su iz Srbije otišli sa vojskom i to: Do-brosav kao vojnik u I. pozivu, VI. pu-ka, I. bataljona, a Vojislav kao vojnik u V. prekobrojnemu puku, I. poziva, kom-binovane divizije. Njihovi su uklućani ži-vi i zdravi i mnogo ih pozdravljaju. Isto tako pozdravljaju i vas i unaprijed vam zahvaljuju na dobroj. Odgovor pošaljite na adresu Jeremiju Draginu ili moju. Pozdravlja vas Kostja Rastović, Beograd-ska ul. br. 55, Šabac. 7808e-8

R. BARALIĆ, sveštenik, Golubac — Požarevac, neka ništa ne šalite. Sa ma-

kom i Dankicom nalazim se još u Jago-dini, gdje očekujem objavu za Beograd, odakle ću tražiti za Golubac. Vidite kod vas moželi se što učiniti, Dragiša nam piše. Terzić Sofija sa ženskom djecom u svojoj kući. Za Seju, Ljubu, zeta Nikolu i djecu ništa ne čujem. Javite mi se preko „Beograd. Novina“ ili „Graf Ticzra Nr. 19, Jagodina“ ili Resavska No. 1, Beo-grad. Rukoljub od Sekice. Mnogo sve pozdravlja Milenceta Ljubi, vaša Ruža V. Baralić. 7808f-8

Gospodinu NASTASU PETROVICU, Zeneva. — Kartu od 10-V. dobila sam. Hvala na izvještaju. U Kragujevcu nikog ne poznajem. Novac neka nam pošalje u Užice preko g. Cvetka Radoičića, u-čitelja, što prije u velikoj smo oskudici. Mi smo svi zdravo. Neka raspitaju za Mihajla Provičevića, narednika III. želje-znička četa. Grozda je zdravo, sa rad-njom radi, Pozdrav Dragiši i Zahariji. Vama zahvalnost. Jelisaveta Kutlešić, A-rijle. 7808g-8

KONZULAT SERBE, Geneve. Mo-lim za izvještaj o Dragomiru Z. Stojan-oviću, artiljeriskom pukovniku i Dobri-voju Z. Stojanoviću, artiljeriskom kape-tanu. Sestra Radmila i djeca zdravo su u Kraljevu Jagerstr. 18, molli da joj jave jesu li zdravi, kao i zet Sava Rat-ković, poštar, i da joj pošalju njenu pen-ziju, nužno je. S poštovanjem, Radmi-la Ristić. 7808j-8

Gospodinu STEVI ACIMOVICU, a- dvokatu, Geneve, Hotel „Terminus.“ Kao nepoznata slobodna sam vami se obratiti u mom velikom očajanju u kome se na-lazim zbog brige bez glasa o mome mužu, ka koga već od oktobra ništa ne znam, gos-podine, najpokornije vas molim izvje-stite me da li je živ i zdrav moj doabri muž Milko Jelić, konjički kapetan, bio je u šumadijskoj diviziji II. poziva, moj muž je i dobar drug gos. S. Rakeičić, možda on šta o njemu zna, kažite gos. Rakeičiću da sam ga ja molila da mi preko vas pošalje izvješće o mome Milku, ujedno izvjestite i moga muža da sam sa sinom Milošem u svome stanu u Kragujevcu, Daničićeva ulica br. 18. Sin Zo-ran, koji se rodio 10 februara ove godine, umro je 21. maja ne poznavši oca, ni otac njega, što je vrlo žalosno, ja sam sa zdravljem vrlo hrdjava i morauh ići kod svojih roditelja u Vršac radi leče-nja, molim odgovor preko ovog lista, unaprijed veliko hvala, Olga M. Jelić, Kra-gujevac, Daničićeva br. 18. 7808l-8

CROIX REUGE SERBE, Zeneva, Su-isse. Na vaš izvještaj, u kome ste javili za moje sinove Milosava i Vitomira Ba-jića, odgovaram vam ovim putem, da smo mi kod kuće svi živi i zdravi, što vas ljepo molim da izvjestite iste da ne brinu ništa za ovamo. Neka se jave još koji put, kao i neka jave ako znaju za još ma koga odavdje naše. Mnogo vam blagoda-ran i unaprijed zahvaljuje Andrija Dima-trijević iz Tulara, Ub—Valjevo. 7808m-8

SRPSKOM KONZULATU, Zeneva. — Preko Ugarske Komercijalne Banke po-slalih K. 313,70 primila sam. Molim izvje-stite moga muža Atanasiju Kostića, peš. potpukovnika 7. puka Dun. Div. I. poz. da se nalazim u Kruševcu i da sam novac primila. Blagodari Slavka Krstić, Kruševac, Hohencollerni str. Nr. 9. 7808n-8

G. MITI MIHAJLOVIĆU, (VLASCE), Ge-neva. — Molim vas ljepo, budite do-bri pa izvjestite moga muža — vašeg prijatelja Dr. Boru Djordjevića, ljekara II. konj. puka konjič. divizije, da sam zdravo sa mojjima. Čika Strahinja i Milija u Užicu. A meni javite preko ovih novina kako je on i gdje se nalazi, jer do danas nemam nikakova izvješća o njemu. Za šta ću vam biti vječito blagodarina. Dara B. Djordjević, Požega — Dobrinje. 7808o-8

Gospodji VID. PET. JURISIĆA, Bel-levin, Zeneva. Vašu kartu primili smo. Molim izvjestite g. Svet. Cvijovića, da su njihovi svi zdravi. U kući našoj, Milana Petrovića, svi su zdravi, molim da nas skoro opet izvjestite kako su sa zdrav-ljem Milan i Milutin. Sa g-djom Cvijo-vićkom sam se sporazumela i ispunila traženi zahtjev, za našu neku ne brinu. Mo-limo vas da nas izvjestite da li je živ Dušan V. Popović, pešad. major i Pa-vo Dunić, Milka Petrović, Čačak. 7808p-8

G. NIKOLI PETROVICU, srpskom konzulu, Geneva. Molim poštovanog gos-podina da se izvjesti, jesu li živi i zdra-vi moji rođjaci i seljani:

- 1. Redov Pantelija Milinko-vić, komandžija I. čete IV. bataljona X. puka II. poziva.
- 2. Milutin Milinković, nare-dnik štaba IV. artiljerijskog puka šumad. divizije I. poz.
- 3. Milorad Radovanović, kap-lar I. čete IV. batalj. X. puka II. poz. šumad. divizije.
- 4. Mihailo Radovanović, red-ov I. baterije I. divizionu IV. šumad. artil. puka I. poziva.
- 5. Miloje Radovanović, rez-ervni pešad. kapetan II. kl. III. batalj. X. puk II. poz. šumad. diviz. 7808r-8
- 6. STEVI ACIMOVICU, Hotel „Terminus.“ Geneva. Molim vas ljepo, raspitajte i javite mi za moje sinove, da li su živi i zdravi, jer o njima još ništa nisam čula. Desan Ilić, peš. major V. puka, kombin. divizije; Mihajlo Mikiš, ko-

njič. major, II. konj. puk; Radmilo, ar-tij. poruč. III. polj. art. Dunav. Divi-zije i Ljubivoje Ilić, djak-regrut 1896. god. Milan je u Sofioru zdrav, bio je ranjen. Piše mi često. Ja sam s Dadom i Borom. Blagodari vam mnogo Stana M. Ilić, Kragujevac. Daničićeva 28. 7808s-8

G. MIKI K. MITROVICU, Rue de Bern 13, Geneve (Schweiz). Molim te, Miko, raspitaj se i javi mi ili ako je moguće neka se oni lično jave: moj sin Milorad M. Kostić, magacioner profijant slagališta šumadijske divizije I. poziva i zeta Mihaila Nikolića. Definitivno do danas o njima ništa ne znam, pa sam u velikoj brizi. Javi mi da smo svi zdravi i da je sejkta kod nas, a Milanka je porasla velika i jednako viška: Taja, tata. 7808v-8

GROIX ROUGE SERBE, Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fa-tio 25. Javite mome mužu Petru Mariću, blagajniku mesarske čete drin. divizije, da sam sa svom djecom zdravo. Pri-mijala sam 133 krune preko pest. banke. Zahvalna Persida Marić, učiteljica, A-rijle. 7808w-8

Boži Pavloviću - Bojadžiću, hotel Pension Rue de Berne 15. Zeneva. Molim vas izvjestite se o mome mužu Jovanu Jovanoviću, ka-fedžije — obveznika I. čete 4. bat. X. puka I. poziva, pa me ovim putem izvolite izvjestiti. Unaprijed vam blagodari Nadežda Jovanović, Učiteljska ul. broj 66. Kragujevac. K 44-8

Gospodinu Dragoljubu Atanackoviću. Ja se javim preko novina da sam u Kragujevcu u istoj kući br. 37. ulica sada Moravska. Gledaj da mi novac u krunama ispratiš jer sam i bez para ostala. Od tvoje kuće ništa nisam dobila. Mnogo pozdrava od tvoje Bose. K 45-8

DUSANU JOTICU, Hotel Terminus. Rue general Dufaur 11, Zeneva. — Molim vas da me izvjestite preko „Beograd. Novina“ za mog muža Vitečtija (Viču) Nikolića, vojnog činovnika, magacionera kragujevačke fabrike, ako ma šta znate o njemu vi nas izvjestite a i njega, ako vam je moguće izvjestite, da smo mi svi živi i zdravi i da nam se javi. I svakog njegovog poznanika molim da mi javi za njega. Vječito blagodarina Rajna V. Nikolić sa djecom. Rudnička ul. br. 33, Kragujevac. K 51

ZÜRCHER BUREAU FÜR AUF-SUCHUNG VERMISSTER, in Zürich — Najučtijiye molim, da me izvjestite, gdje se sada nalaze i jesu li živi moji sino-vi: Mihailo Mitrović, mesar iz Kragujev-ca, literant mesa šumadijske divizije, I. poziva, posljednji put vidjen u Škadru pri odstupanju srpske vojske i Miograd Mitrović, rez. pješad. podporučnik u IV. prekobrojnemu puku kombinovane divizi-je. Mi smo svi kod kuće u Kragujevcu zdravi. Stanoje Mitrović, Palilula br. 55, Kragujevac. K 50

G. NIKOLI PETROVICU, general-nom konzulu, Zeneva. — Molim te, po-znatiji ti putem izvjesti se gdje se sada nalazi i jeli živ i zdrav Naum Simić, djak VII. raz. gimnazije iz Kragujevca. On je kao beznačak i nevojnik posljednji put vidjen Mitrovića — Prizren, a sin je moga prijatelja Spire Simića, hotelije-ra. Raspitaj u svima francuskim i svaj-carskim školama, pa me o njemu ovim putem što prije izvjesti. Mi smo svi zdra-vi. Pozdrav Sava Janković, Giavna ulica Kragujevac. K 52

Gospodinu SVETOZARU DJORDJE-VICU, narodnom poslaniku, Nica, Francuska. Molim vas izvjestite me gdje se sada nalazi i da li je živ i zdrav moj sin Ljubomir Jevdjenević, zemljod. ac iz Barića, obveznik 7 puka I. poziva I. pu-lu bataljona inžinjerskog, na čemu ću vam biti vječito zahvalan. Milan Jevdje-njiević iz Barića kad Umke. 7831-8

ANTICU, Požarevac. Brinem za sve vas. Zašto ne pišete? Mića se javio. Zdra-va sam. Zašto me Sveta ne obidje, do-šla bi ali ne mogu kuću samu da osta-vim. Pozdrav svima Zagorka Vuličević, Arandjelovac. 7823-8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Zeneva. — Tražim sinove: Sve-tozara V. Aleksića, vojnika minerske čete, II. inžinjerskog bataljuna, I. poziva, i Aleksandra V. Aleksića, koji je bio u bežaniji. Molim za istragu i izvještaj. Ta-ko isto molim svakog, ko bi ma šta o njima znao, da me izvjesti preko „Beo-gradskih Novina“ ili kartom na adresu: Veselin Aleksić, Rakinac. (pošta Palanka, smederevska). 7662—8

SRPSKOM DRUŠTVU CRVENOG KRSTA, Zeneva. — Molim Društvo, da se izvoli raspitati i izvjestiti me o mom mužu Miloradu Vlajiću, podnaredniku 6. baterije, dunavskog poljskog artiljerijskog puka i o mom srodniku Milošu Radojko-viću, regrutu I. čete, II. bataljuna, I. šu-madijskog puka, kruševačke trupe, ko-ljima pak dostavlja se, da je njihova fam-ilija sva živa i zdrava. Tako isto molim sve, moga muža i moje prijatelje i pozna-nike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjestie preko „Beogradskih Novina“ ili kartom na adresu: Kristina M. Vlajić, Rakinac. (pošta Palanka smederevska). 7659—8

Zürcher Bureau für Aufsuchung Vermisster (prema izvještaju No. 27.359) umčljava se, da izvjesti Dobru, Savu i Ojoku, da smo nas četvero i Mi-ca sa djecom zdravi, i da nam se oni ja-ve. — V. Bakić, Bitoljska ul. 24. 7845-8

ZÜRCHER BUREAU FÜR AUF-SUCHUNG VERMISSTER, in Zürich — Schweiz. — Molim Upravu da se raspita i izvjesti me o mom sinu Veselinu Lazo-ljubu Lazoviću, djaku VII. razreda gim-koga nemam izvještaja od prije 7 mjeseci, a tako isto i o mojim srodnicima: Drago-ljubu Lazoviću, draku VII. razreda gim-nazije, Radosavu Djordjeviću, učitelju, či-novniku pekarske čete šumadijske divizi-je I. poziva i Aleksandru Matejiću, voj-niku 2. čete, 2. bataljuna, I. dopun. puka, II. poziva. Od tog društva dobio sam kartom izvještaj za sinove: Ljubisu, Bo-zidara i Dragomira, da su živi i zdravi. Tako isto molim sve prijatelje i pozna-nike, koji bi ma šta o njima znali, da me izvjestie preko „Beogradskih Novina“ ili kartom na donju adresu. Gornji se pak izvještavaju, da je njihova familija sva živa i zdrava. Budislav Lazović, Rakinac. (pošta Palanka smederevska). 7657—8

Zürcher Bureau für Aufsuchung Vermisster (prema izvještaju No. 27.359) umčljava se, da izvjesti Dobru, Savu i Ojoku, da smo nas četvero i Mi-ca sa djecom zdravi, i da nam se oni ja-ve. — V. Bakić, Bitoljska ul. 24. 7845-8

Humanitas Section Serbe, Lausanne. Molim društvo, da se izvjesti za Milorada Zorića, vojnika pekarske čete I. poziva danas divizije, te da mi saopšti preko ovih novina li-li na moju adresu, Blagodarim, Mihajlo Stanić, vinar, Bosanska ul. br. 97. 7816-8

G. Henrihu Uliuru, Poštovanom gospodine, molim raspitajte za mog muža Milovana Petrovića, rez. kapetana VII. puka III. poziva i za sina Dušana, djaka VII. raz. Reaike. Ja sam s troje djece zdravo kod svoje kuće. Unaprijed blagodarina Du-silija M. Petrovića, Beograd. 7842-8

AcI Diniću, Hotel Hotel Terminus. Zeneva. Molim vas ako znate štogod o mojem mužu ja-vite preko radnje Koste Nikolića i Druga. Milica Z. Živanovića, Knez Milicina 67. 7840-8

G. Stevi Acimoviću, advokatu Hotel „Ter-minus“ Zeneva. Stovo, unaprijed ti blagodarim da me izvjestiš preko ovog lista za moju braću Ljubi-sava Vučkovića, podnarednika profijant kolone I. odjeljenja šumad. diviz. I. poz. i mog mlađeg brata Velisava Vučkovića, djaka narednika (sa sada podporučnika), koji je bio u 6-tom puku Drinske Divizije II. poziva i za moga zeta Ljubisava De-rgačica, komandžiju pri bolničkoj četš šumadske Divizije I. poz. G. Stevo na ovin ti mnogo blagodarim i znaću da ti za ovo vratim. Pozdravljate Ivu Svetislav Tisa Vučkovića, trg. Kruševac. Pepe-ljevac. 7824-8

Gospod. R. Ljotiću, Zürich, Mälerstrasse 48, Marbach, Dragi Kočo, molim te raspitaj se za moju braću Ljubisava Vučkovića, podnarednika profijant kolone šumadijske divizije I. poziva I. odjeljenja i za moga mlađeg brata Velisava Vučkovića djaka-narednika (a sadašnjeg podporučnika) koji je bio vodnik pri 6. puku drinske divizije II. poziva a tako isto raspitajte se za moga zeta Ljubisava Drađača, komandžiju pri bolničkoj četš šumad. diviz. I. poziva. Kočo unaprijed ti blagodarim i pozdravlja te tvoj prijatelj Svetislav (Tisa) Vučković, Kru-ševac Pepeljjevac. 7825-8

G. Miti Radovanoviću, Zeneva. Molim Vas budite ljubazni raspitajte za mog muža Dobri-voja Cvetkovića, konjičkog kapetana, ako ste u mogućnosti, molim Vas javite mom mužu da za mene ne brine. Ja sam sa sestrom u starom stanu. Neka se češće javlja jer od januara nemam vijesti o njemu. Mnogo Vam blagodari i molli za izvještaj Zorka Cvetkovića, Kraljevo. Kaiser Wilhelm str. 18. 7826-8

Gospod. Maku Demajo, Pension Mercedes, Lausanne. Molim Vas izvjestite nas preko „Beo-gradskih Novina“ dali se dopisujete sa Isakom Ma-schijah jer majka jako brine, da li je zdrav i da li se naiazio još u Marselju. Njegovi su zdravi nek se ne brine, vas pozdravlja i blagodari Sarina Far-kić, Kralja Milana 35. 7836-8

G. Nikoli Radovanoviću i Iliji Mihajloviću, Nica. Molimo vas ljepo da se raspitate i izvjestite nas gdje se naiiaz i jesu li živi i zdravi: Dragutin Otarač Miuvojević, narednik 3. čete I. batalj. AX. puka II. poz. šumad. diviz. I. Aleksandra Lou-lica, redova 2. čete 3. batalj. X. puka II. poz. molimo vas ja-vite na adresu: Radojka M. Miuvojevića iz Banje — Aranje-lovca. Zahvaljuju vam na dobroj. Radojka M. Miuvojević i Stanjka A. Colovića iz Banje — Aranjevićev. 7726b-8

G. Iliji Mihajloviću, Nica. Pošto ste o mnogim Aranjevi-ćanima javili, to vas ljepo molim, da se izvjestite o mome mužu Mišanu Jovanoviću, koji je bio u prekobroju. Baterijsk. šumad. div. II. poz. O njemu još ništa nisam čula, pa ću vam biti veoma zahvalna, ako me o njegovom zdravlju izvjestite. Ja sam kod kuće zdravo. Pozdravlja vas Mita M. Jovanovića, iz Aranjevića. 7726p-8

G. Iliji Mihajloviću, Nica, postaniku, Nica. Najljubaznije vas molim, je li, da se raspitate poznatiji vami putem, o mome mužu Mišanu Jovanoviću, koji je bio u prekobroju. Baterijsk. šumad. div. II. poz. O njemu još ništa nisam čula, pa ću vam biti veoma zahvalna, ako me o njegovom zdravlju izvjestite. Ja sam kod kuće zdravo. Pozdravlja vas Mita M. Jovanovića, iz Aranjevića. 7726p-8

G. Iliji Mihajloviću, Nica, postaniku, Nica. Najljubaznije vas molim, je li, da se raspitate poznatiji vami putem, o mome mužu Mišanu Jovanoviću, koji je bio u prekobroju. Baterijsk. šumad. div. II. poz. O njemu još ništa nisam čula, pa ću vam biti veoma zahvalna, ako me o njegovom zdravlju izvjestite. Ja sam kod kuće zdravo. Pozdravlja vas Mita M. Jovanovića, iz Aranjevića. 7726p-8

Stevan Djordjević, rodom iz sela Senaje okrug beogradski srež grozdanic, uopisnik divizijskog zavojstva, kaplar u. poz. dunavska pomorska četa. Traži ga žena Anka Zivotjević, Banja. 7816-8

Mole se prijatelji i poznanici našeg sina Milorada M. Ra-dovanovića aktivnog konjičkog oficira, ako koji sia u penju zna neka javi preko „Beograd. Novina“ njegovim roditeljima Dragi i Anosavu Radovanoviću, Kragujevac. 7800-8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. Molim Srpski Crveni Krst, da nas izvje-sti, da li su živi i zdravi i gdje se na-laze Milosav Nikolić i Ilija Ufegažić, vojnici I. čete, I. batalj. VI. puka II. po-ziva i Voja Stojanović, komandžija XI. puka I. poziva i Dimitrije Dimitrijević, djak regrut 1896. god.; njih izvjestite, da su njihovi svi živi i zdravi. Javite preko „Beograd. Novina“ Kostl Dimitrijeviću, trgovcu, Nataliece. Unaprijed blagodariti Kostl Dimitrijević, trg., Na-talince. 7847—8

Srpskom Crvenom Krsiu, Ze-neva. Molli se za izvještaj o Svetislavu Peškoviću, pisaru rezervnih trupa, koji je iz Nisa otišao pri povlačenju, da ga izvje-stite da pošalje novac svojoj ženi, koja se nalazi u Beogradu. Otac, mati i žena su mu zdravi i u svojoj kući. Sofija S. Pešković, Skmlarska br. 14. Beograd. 7875-8

Tom K. Popovicu, Hotel Nikole, Geneva, Suisse. Primili smo pismo i kartu, otac i Tinko internirani i ne znamo gdje se nalaze. Vijest o smrti našeg dobrog Oige potresla je duše naše. Od 1-og maja ove godine redovno izdajemo po sto kruna mjesečno. Ljubid Trozinjo, a ima da Toza tebi folklo-polaže Beovskog mjeseca. Javljal se čekić dopisnicima i preko „Beogradskih Novina“. Gledaj da nas izvjestiš za Kostu i Rado-mira kao i za sve naše Giljanec. Saznaj o Milanovu i Dra-govru adresu, oni su u Francuskoj. Svi smo zdravi i po-zdravljamo te. Panča i Jordan Popović, Dostojeva ul. 6. 7807-8

Molim svakoga, ko bi znao da me izvjestie o mome mužu Stojaniku Petroviću, komandži-jici, koji je januar mjeseca izvaden u rezervni spital u Vi. u Keckemet, Ugarska. Od aprila nismo od njega dobila pisa. Unaprijed zahvaljuju, Draga Petrović Kocina br. 63. Beograd. 7801-8

Dragi ženi Gligorija Popovića, učitelja iz Ljubica, Čačak. Sa bolom u duši javljamo ti tužnu vijest, da nas je Toma iz Zeneve izvjestio, da je naš doabri brat, tvoj primljeni suprug Gligorije preminuo u Nici (Francuska) 21. aprila po starom običaju u Vladiu je zdrav u školi u Boforu. Javi gdje se nalazi sa djecom i kakvog ste završava. Panča i Jordan Popović iz Giljana. 7808-8

Molim sve prijatelje i poznanike da se zauznu poznati: gdje su sad moj muž SVETISLAV i moj sin SAVA. Uguem za njima. Ja ite na „Beo-grad. Novine“. Ja se nalazim sa Nikolom kod se-stre mog muža, gospodje Ljubice Ljotić, kod Sme-dereva. Svim sreem hvala onima, koji se potra-de da me obraduju. Angelina Stanojević. 7815-8

Gospodinu ACI DINIĆU, Zeneva. — Dragi Aco, molim te izvjesti se za moga zeta Jakova A. Koena, narednika VII. puka II. poziva, 3. četa, II. bat. da li je živ i zdrav, a u isto vrijeme javi ma, da je njegova žena sa djecom popuno zdra-va i da se nalazi kod mene. U isto te molim izvjesti se za moga kuma inženjera Dušana Milojkovića, rez. pješad. podpo-ručnika IV. puka, drin. diviz. I. četa, III. bataljun, njemu takodje javi da mu je žena sa djecom došla iz Mitrovice u Beograd, zdravi su svi i molo ga, da im po mogućnosti pošalje novac. Po dobive-nom izvještaju molim te javi mi odmah. Pozdravlja te Mika Kojadnović, trgovac, Knez Mihajlova ul. br. 26. 7849—8

Djordju Janičeviću, majoru, Krf. Ja i Ljubinko sme zdravi u Mladenov-cu. Molim te pošalji novac što prije na našu staru adresu u Mladenovcu. Po-zdravlja te Stana sa Ljubinkom Janiče-jević. 7850—8

G. Velja Jezdić, apot., Valjevo. Pisao sam ti nekoliko puta. Nemoguće da nisl bar jednu kartu dobio, jer mi nisi ni jednom odgovorio. Žalim ako si ljut. — Pozdravlja te mnogo Dr. Beracha, — Nagynegyey. 7851—8

Bogoljubu Stojanoviću, krojaču, Zeneva. — Molim javi Pavlu i Dragicu, da smo svi kod kuće zdravi i da za nas ne brinu. Pavle da se raspita za sinovce: Ljubomira N. Jovanovića, Vladimi-ira L. Jovanovića, Božu L. Jovanovi-ća i Mikšu Z. Jovanovi-ća. Istovremeno neka pita i javi za ku-ma Jovine sinovce: Čedomira Prvulo-viće i Životu Prvulovića. Moli te Filip Nastasjjević iz Palanke, da se raspitaš za njegovog sina Mihaila, bolničara po-sljednje obrane u Palanci. Sve ih po-zdravi; tebi vječito blagodari unaprijed Ljubica P. Jovanovića iz Palanke. 7853—8

Uredu „Humanitas“ Züri-cher Bureauig Bogoljubu Stojanoviću, Rue de Berne 11, Zeneva. Molim vas ljepo izvjestite me o ži-votu i zdravlju:

- 1. Aleksandra Vukosavlje-vića iz Dobro-Dola, vojnika II. čete, I. bataljuna, IV. puka, II. poziva, drinske divizije;
- 2. Radovana Z. Glišića iz Do-bro-Dola, vojnika I. čete, III. bataljuna, XVIII. kadrovskog puka;
- 3. Čedomira Čedu Nikodije-vića iz Azanje, vojnika VIII. pješad. puka, II. poziva. Bio je pukovski pisar. Svi ovi su iz okruga smederevskeg. Tro-škove oko dobitanja izvještaja poduču. Izvještaj poslati na moju adresu: Streten Stojanović, Palanka, okr. smederevski, kartom ili preko „Beogradskih Novina“. 751-8

Uredu „Humanitas“ Z

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

MALI OGLASI

PRIMAJU SE: Knez Mihajlova ul. 38.

Ljekarska pomoć. ZUBNI LJEKAP F. BRIL, Makedonska ul. 5...

Kupovine i prodaje. Prodaja crijeva i cigije, za cijenu uplati Vatrogasna...

ŽENSKES SESIRE isvu modisku robu prodajem znatno jeftinije.

Na prodaju elegantno beli masivni ratovi u stakletu sa velikim ogledalom...

SVAKOVRSENE SLAMNE ŠESIRE preporučujem gospodi trgovcima i štovanoj publici.

Namještenja. POMOĆNIKA TRGOVAČKI. Potrebne staklarsko-porečlanske radnja na Savi...

Traže se više sposobnih radnika za gradnju telegrafске pruge...

Stanovi. Stan za samca. Izdaje se vrlo lijepa soba sa ulice za jednog ili dva bratca...

Razno. Metle i ribače četke na prodaju. Prodaja na više i na majne.

Prasak protivu stenica, buva, moljaca, buba-švaba (žohara) i protiv sviju ostalih insekata.

JAVNA BLAGODARNOST. Carskom i kraljevskom glavnom zapovjedniku okruga rudničkog, uvaženom gospodinu Eduardu Baumanu.

Nestali. MOLIM sve drugove i prijatelje moga muža MIJAJLA GAVRILOVIĆA iz velikih Krčmarara srez lepenički okruga...

KORESpondENCIJA. G-dji CAJI MIHAJLOVIĆI, Arandjelovac. Svi smo živi i zdravi u Paraćinu.

G. ILIJI MIHAJLOVIĆU, narod. poslaniku Nica. Molim vas g. Ilija da me izvestite da li ste što čuli o mome Dragiši...

G. SVETOZARU GJORGJEVIĆU, narod. poslaniku Nica. Francuska. Molim vas izvestite me gdje se sada nalazi moj sin Milan Nešković...

G. Dr. TOMI O. MILIĆU, Ženeva. Kao ispravku oglasa br. 7537 u br. 138 ovih novina molim primiti k znanju...

JANA PETROVIĆ, kafedžija iz Smedereva javlja svom zetu Milutinu Čatiću, porezniku da je Soja sa djetom u Smederevu i da su svi zdravi...

G-dji DRAGI M. ATANAKOVIĆ iz Užice. Gospodin Mališa Atanacković i njegov sin su zdravi i očekuju vijesti.

JOVANU PREMOVIĆU, Hotel "Terminus" Ženeva. Opet vam se obračam s molbom, da me izvestite šta je sa mojim sinom Momčilom S. Mrcajlovićem...

BOŽIDAR GMIZOVIĆ, apotekar iz Novog Pazara, izvještava Obrada Blagojevića advokata da se nalazi u Novom Pazaru da je zdravo...

Molim gospodina PETROVIĆA, konsula u Ženevi, da me u kratko izvestiti izvoli, je li primio moje četiri karte, koje su mu odavde upućene.

G. Dr. DUŠANU RADOJKOVIĆU, Lauzana. Jako se brinem što još nemamo veze sa našima. Novac kao i moju penziju, koju nisam primila od januara prošle godine...

G. MITI RADOVANOVICU, Ženeva. Najučtivije vas molimo da nas izvestite, ako ste znate o našim muževima: Gojka Jovanovića i Reiji Brabiću...

RADOVANOVIC DIMITRIJE, Case Plainpalais Nr. 19.444, Ženeva. Lijepo vam blagodarim na izvještaju o mome vereniku Branku Petroviću...

G. MILANU MATIĆU, Ženeva. Molim vas izvestite moga muža Pantu Sarića da sam sa Anom zdrava i da sam sumu od 438 kruna primila.

Gradišćancima na strani, Human sektion Serbe, Btro Gjorđević, Ženeva. Molim za izvještaj o bratu ČEDI MITIĆU, zetu Svetozaru Obradoviću...

G. DJORDJU KOSTIĆU, sud. dijil iz Čačka. Ženeva. Molim vas raspitajte se i izvestite me preko ovog lista za moga muža Stevana Parezanovića...

G. VASI BOŽIDAROVICU, pukovniku u Krezou, Molim te Vaso budi tako dobar izvesti me o mome muzu Dragoljubu T. Vukoviću...

G. ILIJI MIHAJLOVIĆU, Nica. Molim vas lijepo g. Ilija da nas po mogućstvu izvestite za našega zeta Jajca Nikolića vojnika pri dopuskom bataljona 12. puka II. poziva koji je zajedno bio sa Vesom Stefanovićem...

G. BUDIMOVIC, Kruševac. ZORKI VLAJČIĆI, Ženeva. Blagodarim ti na izvješću o Jovi, molim te piši mu da mi se češće javlja...

SRPSKOM CRVENOM KRSTU odeljene za informacije Ženeva. Molim Biro za izvještaj o Dragutinu Stevanoviću...

MILANU DUNJIĆU, direktoru Vinodeljske škole Bukove i Danici Sontići Svaje. Val izvještaj preko Crvenog Krsta dobila sam...

HEINRICHU LILERU, Ženeva za Božu Jankovića. Molim te ako možeš uzmi mi penziju od januara mjeseca ostala sam bez para...

Konj. kapetanu Mićanu Stojadinoviću. Dragi Mićo! Molim Vas budite tako dobar, pa me izvestite za Velju Dimitrijevića...

CROIX ROUGE SERBE-BUREAU DE RENSEIGNEMENT. Ženeva. Rue Pierre Fatjo 25, za Milana Petrovića. Primila sam neobično srećna tvoju kartu...

Gospodinu MILANU V. MARKOVIĆU, preduzimaču tunela "Gramades", Solun - Atina. Tvoju kartu iz Soluna od 6. decembra primih u Božić...

Gospodinu ACI DINICU, Geneve. Leposava i Svetislav Mladenović, najbolje vas mole, da se izvestite, jesu li živi i zdravi njihovi: Dragoljub Cukavac...

G. Dušanu Ristiću, trgovcu iz Niša, Ženeva. Lijepo Vas molim, ako je moguće da doznate i mene izvestite o mom mužu Djordju Miladinoviću...

G. JOVANU PREMOVIĆU, Hotel "Terminus", Ženeva. Lepo vas molim da izvestite moga muža Kostu A. Nikolića, artilj. majora...

G. VLADI NEDELJKOVIĆU, Rue des Alpes, Ženeva. Najlepše vas molim ako vam je moguće da javite Boži, da mi šalje novac...

G. Budimović, Kruševac. KOSTADINKA MILADINOVIĆ iz Trstenika, molim svakog, koji bi znao, da je izvjesti, šta je sa njenim mužem Ilijom Miladinovićem...

Gosp. Milutinu Uroševiću, trg. Ženeva. Molim vas izvestite me ovim putem gdje su i da li su živi i zdravi moj muž Stojan Petrović...

Za Nikolu Obradovića, sedlara III. puka, IV. eskadrona moravske konjičke div. Svakoga molim, da me izveste o Nikoli ili da se sam javi...

Milutinu Kovačiću, Ženeva. Rijetko se javljaš. Kako si? Jesi li dobro? Mi smo Bogu hvala dobro...

UREDU "HUMANITAS". Molim vas javite g. Dragoljuba Milovanovića, direktoru "Union" Osiguravajućeg Društva...

G. PESI HADZI-PESIĆU, trgovcu iz Niša, Nica. O Dragutinu i djeći ništa ne znam od njegov odlaska iz Niša.

Gospodinu ACI DINICU, Geneve. Leposava i Svetislav Mladenović, najbolje vas mole, da se izvestite, jesu li živi i zdravi njihovi...

G. Dušanu Ristiću, trgovcu iz Niša, Ženeva. Lijepo Vas molim, ako je moguće da doznate i mene izvestite o mom mužu Djordju Miladinoviću...

G. JOVANU PREMOVIĆU, Hotel "Terminus", Ženeva. Molim vas javite Lazari Belodediću, da smo 250 kr. primili i da smo svi zdravi...

JOCO MANDIĆ, duvandžija iz Beograda, koj ma šta zna za njega, gdje se nalazi, dali je živ i zdrav, neka mi javi...

Jelisaveta D. Nikolić izvještava srodnike i prijatelje da će davati svome dobrom mužu Dimitriju (Milanu) Nikoliću...

Novo srećke (lozovi) austrijskog crvenog krsta. Austrijsko društvo crvenog krsta, koje stoji pod zaštitom Njegovog Veličanstva cara...

STELLA prashaak za peclvo GUSTO vanilin-seeher PUDDING prashaak ELLA ratna hrana bez brašna DERMA SALICYL za ukuvavanje EDA DODATAK ZA JAJA u obliku tablica DEL-TA DODATAK ZA JAJA FABRIKA: STELLA Bakpulverwerke Budapest VII., Elemera 38.

Dr. KELETI & MURÁNYI KEMIČKA FABRIKA LISOFORMA u UJPEŠTI. Od zaraze imademo se tim više čuvati, što sada vladaju razne prilipljive bolesti, kao šarlah, male boginje, velike boginje, kolera, tifus...

PRAŠAK ZA SIRIŠTE DOBIVA SE U APOTEČI D-ra PANIĆA BEOGRAD, SABORNA ULICA Nr. 77. PREPRODAVcima VELIKI POPUST

Jelisaveta D. Nikolić izvještava srodnike i prijatelje da će davati svome dobrom mužu Dimitriju (Milanu) Nikoliću, blv. drvar. trgovcu trogodišnji parastos u utorak 11./7. (28./6.) 1916. god. u crkvi Sv. Nikole na novom groblju u 9 1/2 čas. 7872

C. i k. Strugara na Topčiderskom drumu kod Senjaka prodaje meko drvo (otpatci čamovine) uz cijenu od K 15 (petnaest) po metru od strugare. Prodaje se samo svakog utorka uz naplatu po kupcu na blagajni c. i k. strugare.

Nirnberška Radnja Josifa Kalderona Vatrogasna ul. br. 3, Beograd, do bivše Beogradske Opštine preporučuje svoje bogato stovarište, nirnberške robe, hartije, ansichtskartata i feldpostkartata. Cijene su vrlo niske.

Draga Rad. Jovanovića sa kćerima tužno javlja rođjacima i prijateljima da je njihov dobar suprug i nečan otac RADOVAN P. JOVANOVIĆ, profesor kruševačke gimnazije naprasno preminuo 13. (26.) juna, 1916. godine u Kruševcu. 7963